

Сьогодні
05.02.2025

Урок
№ 98

Розв'язування вправ і задач на додавання чисел з різними знаками

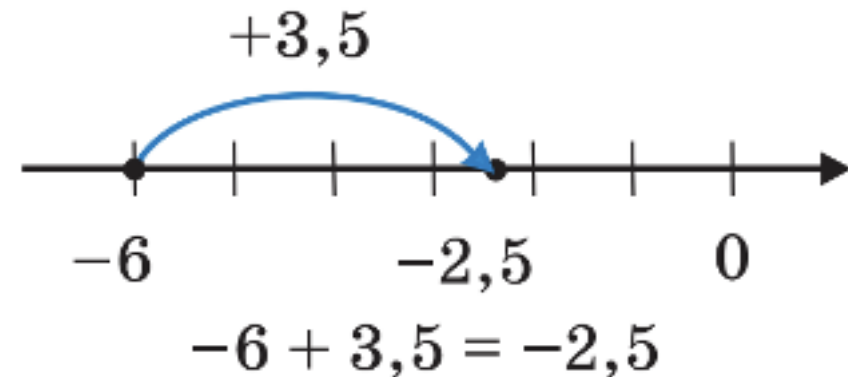
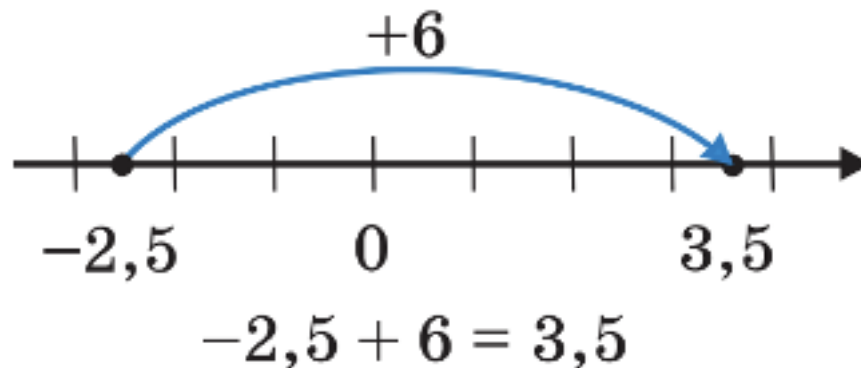
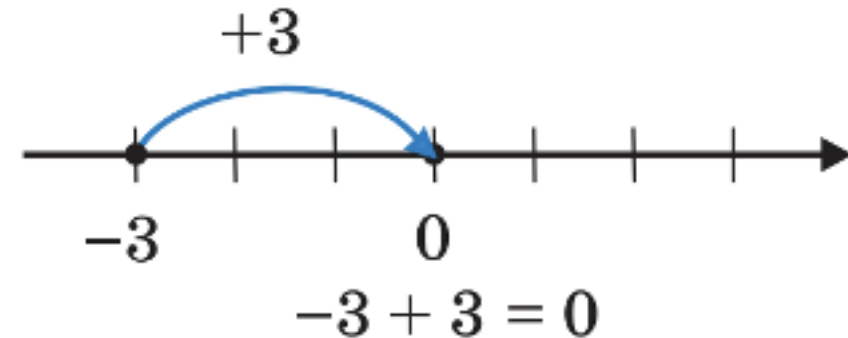
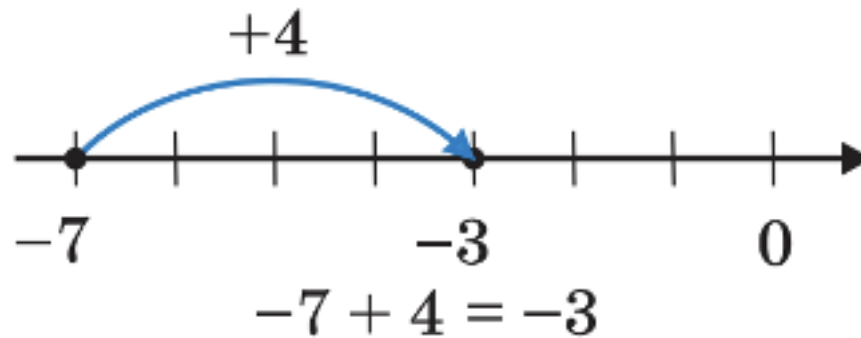
Повідомлення теми уроку та мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів

Мета уроку:
формувати уявлення учнів про зміст дії
додавання раціональних чисел з
різними знаками (в тому числі й
протилежних чисел); виробити вміння
використовувати це правило для
розв'язування вправ.

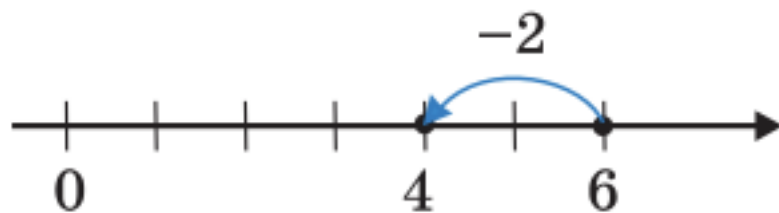
Повторимо:

За допомогою координатної прямої знайдемо декілька сум раціональних чисел.

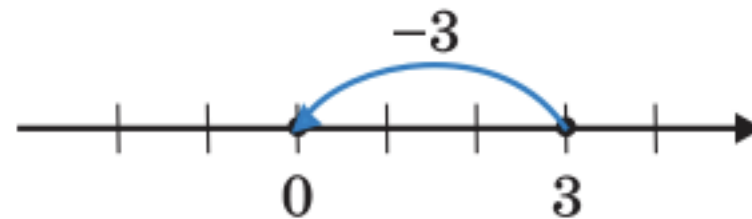

Повідомлення теми уроку та мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів

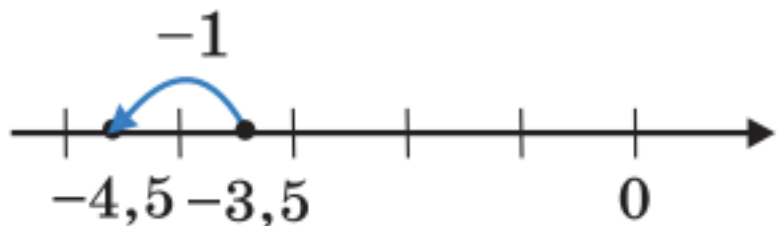
Повторимо:

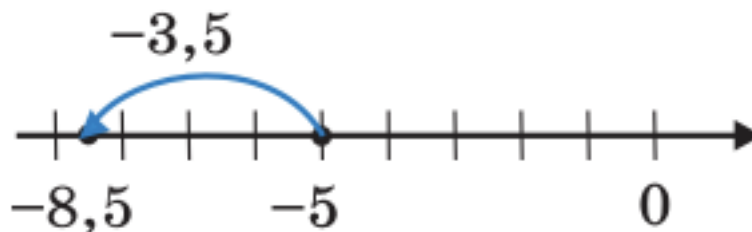
$$6 + (-2) = 4$$

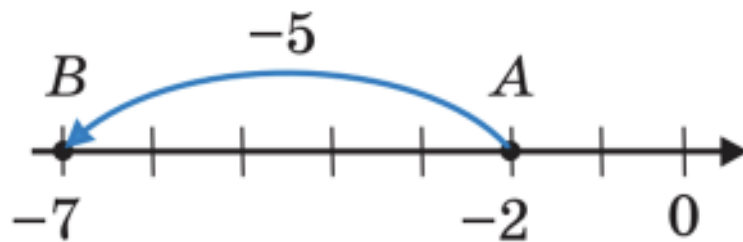
$$3 + (-3) = 0$$

$$-3,5 + (-1) = -4,5$$

$$-5 + (-3,5) = -8,5$$

$$-2 + (-5) = -7$$

Повторимо:

Щоб додати два числа з різними знаками, треба:

- 1) знайти модулі доданків;
- 2) від більшого модуля відняти менший модуль;
- 3) перед отриманим числом поставити знак доданка з більшим модулем.

Щоб додати два від'ємних числа, треба:

- 1) знайти модулі доданків;
- 2) додати модулі доданків;
- 3) перед отриманим числом поставити знак «—».

$$a + 0 = 0 + a = a$$

Математична розминка

Порівняй

1) $-4\frac{7}{9} < -4\frac{5}{9}$

2) $3\frac{2}{3} < 9,6$

3) $-1,6 < -0,6$

4) $-15 < -14$

5) $-8,7 < -7,8$

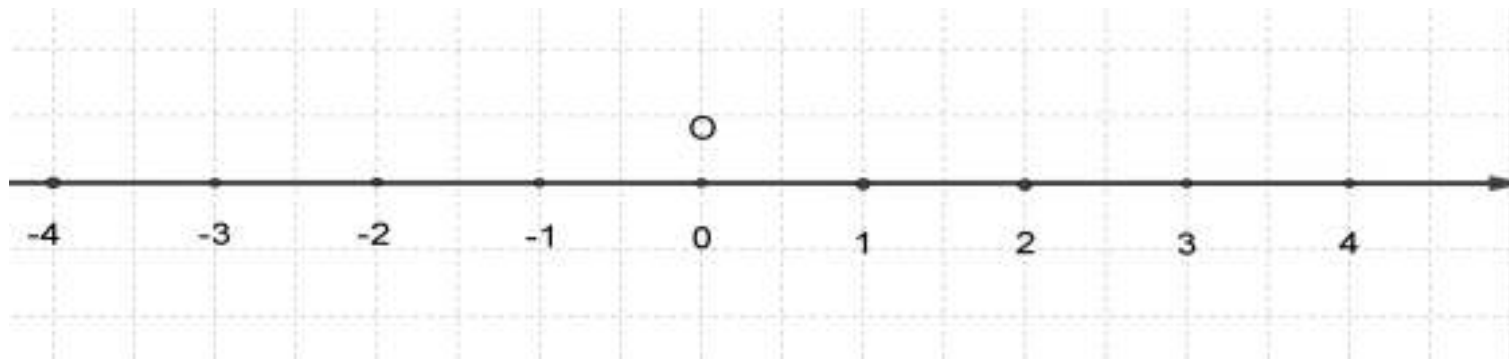
6) $0 > -40$

Математична розминка

Координата точки А дорівнює 3. Яка координата точки, розташованої на координатній прямій:

- 1) на 4 одиниці правіше від точки А;
- 2) на 7 одиниць лівіше від точки А;
- 3) на 2 одиниці лівіше від точки А;
- 4) на 12 одиниць правіше від точки А?

Класна робота

(Усно).

Обчисли:

1) $-50 + 10$;	2) $19 + (-3)$;
3) $400 + (-500)$;	4) $-10 + 18$.

Завдання № 1065

За даними таблиці знайди суму:

m	-3,75	2,6	$-\frac{2}{7}$	4,2	$\frac{3}{14}$	-1
n	0,785	-1,94	1	-4,2	$-\frac{11}{21}$	$\frac{5}{9}$
m + n	-2,965	0,66	$\frac{5}{7}$	0	$-\frac{13}{42}$	$-\frac{4}{9}$

Завдання № 1067

Знайди значення виразу:

1) $(-7,92 + 6,39) + (3,82 + (-2,17))$;

2) $(3,39 + (-4,19)) + (-7,13 + 8,42)$.

Розв'язання:

$$1) (-7,92 + 6,39) + (3,82 + (-2,17)) = -(7,92 - 6,39) + (3,82 - 2,17) = -1,53 + 1,65 = 0,12;$$

$$2) (3,39 + (-4,19)) + (-7,13 + 8,42) = -(4,19 - 3,39) + (8,42 - 7,13) = -0,8 + 1,29 = 0,49.$$

Завдання № 1069

Серед чисел $-1,8$; $1,7$; $1,26$; $-2,5$; $2,5$; $1,59$ знайди ті, які задовольняють нерівність $x + (-4,2) > -2,6$.

Кількість таких чисел відповідає кількості виграшів жіночої збірної України з шахів Всесвітніх шахових олімпіад.

Завдання № 1069

Розв'язання:

- 1) Якщо $x = -1,8$, то $-1,8 + (-4,2) < -2,6$;
- 2) Якщо $x = 1,7$, то $1,7 + (-4,2) = -2,5 > -2,6$;
- 3) Якщо $x = 1,26$, то $1,26 + (-4,2) < -2,6$;
- 4) Якщо $x = -2,5$, то $-2,5 + (-4,2) < -2,6$;
- 5) Якщо $x = 2,5$, то $2,5 + (-4,2) = -1,7 > -2,6$;
- 6) Якщо $x = 1,59$, то $1,59 + (-4,2) = -2,61 < -2,6$.

Відповідь: серед запропонованих чисел лише числа 1,7 і 2,5 задовольняють нерівність.

Завдання № 1071

Постав замість зірочки знак $>$, $<$ або $=$, щоб утворилася правильна нерівність або рівність:

- 1) $200 + (-300) * 0$; 2) $0 * -150 + 200$; 3) $423 + (-423) * 0$;
4) $-8,2 + 13 * 5$; 5) $19 + (-20,7) * -2$; 6) $-18 * -29 + 11$.

Розв'язання:

- 1) $200 + (-300) < 0$; 2) $0 < -150 + 200$; 3) $423 + (-423) = 0$;
4) $-8,2 + 13 < 5$; 5) $19 + (-20,7) > -2$; 6) $-18 = -29 + 11$.

Завдання № 1073

Знайди значення виразу:

$$1) -3\frac{5}{9} + 7\frac{1}{6} = 7\frac{1}{6} - 3\frac{5}{9} = 6\frac{7}{6} - 3\frac{5}{9} = 3\frac{21-10}{18} = 3\frac{11}{18};$$

$$2) 7\frac{2}{9} + \left(-2\frac{3}{4}\right) = 7\frac{2}{9} - 2\frac{3}{4} = 6\frac{11}{9} - 2\frac{3}{4} = 4\frac{44-27}{36} = 4\frac{17}{36};$$

$$3) -4\frac{5}{6} + \left(-5\frac{3}{5}\right) = -9\frac{25+18}{30} = -9\frac{43}{30} = -10\frac{13}{30};$$

$$4) -7\frac{3}{8} + 4\frac{7}{10} = -\left(7\frac{3}{8} - 4\frac{7}{10}\right) = -\left(6\frac{11}{8} - 4\frac{7}{10}\right) = -2\frac{55-28}{40} = -2\frac{27}{40};$$

$$5) -10 + 8\frac{7}{13} = -\left(10 - 8\frac{7}{13}\right) = -\left(9\frac{13}{13} - 8\frac{7}{13}\right) = -1\frac{6}{13};$$

$$6) 7\frac{5}{9} + \left(-6\frac{11}{12}\right) = 7\frac{5}{9} - 6\frac{11}{12} = 6\frac{14}{9} - 6\frac{11}{12} = \frac{56-33}{36} = \frac{23}{36}.$$

Завдання № 1075

Склади числовий вираз і обчисли його значення:

1) до числа $3\frac{1}{2}$ додали суму чисел $-7\frac{2}{3}$ і $5\frac{1}{6}$;

2) до суми чисел $-12,42$ і $13,67$ додали число $-2\frac{1}{5}$.

Розв'язання:

$$1) 3\frac{1}{2} + \left(-7\frac{2}{3} + 5\frac{1}{6}\right) = 3\frac{1}{2} + \left(-\left(7\frac{2}{3} - 5\frac{1}{6}\right)\right) = 3\frac{1}{2} + \left(-2\frac{4-1}{6}\right) = 3\frac{1}{2} + \left(-2\frac{1}{2}\right) = 1;$$

$$2) (-12,42 + 13,67) + \left(-2\frac{1}{5}\right) = (13,67 - 12,42) + \left(-2\frac{1}{5}\right) = 1,25 + (-2,2) \\ = -(2,2 - 1,25) = -0,95.$$

Завдання № 1082

До суми чисел $2,25$ і $-3\frac{3}{4}$ додай число,
взаємно обернене із числом $1\frac{1}{5}$.

Розв'язання:

$$2,25 + \left(-3\frac{3}{4}\right) + \left(-1\frac{1}{5}\right) = 2,25 + (-3,75) + \left(-1\frac{2}{10}\right) = -(3,75 - 2,25) + (-1,2) =$$

$$= -(1,5 + 1,2) = -2,7$$

Завдання

Знайди у відсотках зміну величини:

- 1) від 5 т до 7 т;
- 2) від 10 см до 7 см;
- 3) від 40 г до 48 г;
- 4) від 1 ц до 90 кг;
- 5) від 80 к. до 1 грн;
- 6) від 1 год до 45 хв.

Розв'язання:

$$1) \frac{7-5}{5} \cdot 100\% = 40\%;$$

$$4) \frac{100-90}{100} \cdot 100\% = 10\%;$$

$$2) \frac{10-7}{10} \cdot 100\% = 30\%;$$

$$5) \frac{100-80}{80} \cdot 100\% = 25\%;$$

$$3) \frac{48-40}{40} \cdot 100\% = 20\%;$$

$$6) \frac{60-45}{60} \cdot 100\% = 25\%.$$

Завдання

Швидкість велосипедистки — 18 км/год.
Вирази її в метрах за хвилину.

Розв'язання:

$$18 \text{ км/год} = 18\,000 \text{ м/год} = 300 \text{ м/хв.}$$

Завдання

Тато планує купити 5 т облицювальної цегли в одного з трьох постачальників. Маса однієї цеглини — 2,5 кг. Ціни й умови доставки подано в таблиці. У скільки гривень обійдеться найдешевший варіант покупки?

Поста- чальник	Ціна цегли (грн за шт.)	Вартість доставки (грн)	Спеціальні умови
А	5	2000	Немає
Б	5,3	1800	У разі замовлення на суму понад 10 000 грн доставка зі знижкою 50%
В	5,6	1200	У разі замовлення на суму понад 10 000 грн доставка безкоштовна

Розв'язання:

- 1) $5\text{т} = 5 \cdot 1000 \text{ кг} = 5000 \text{ кг};$
  - 2) $5000 : 2,5 = 50000 : 25 = 2000 \text{ (шт.)}$ – цегли потрібно придбати;
  - 3) $2000 \cdot 5 + 2000 = 10000 + 2000 = 12000 \text{ (грн)}$ - вартість А;
  - 4) $2000 \cdot 5,3 = 200 \cdot 53 = 10600 \text{ (грн)}$ - вартість цегли Б;
  - 5) $100\% - 50\% = 50\%$ - вартість доставки Б;
  - 6) $1800 : 100 \cdot 50 = 18 \cdot 50 = 900 \text{ (грн)}$ – доставка Б зі знижкою;
  - 7) $10600 + 900 = 11500 \text{ (грн)}$ – вартість покупки Б;
  - 8) $2000 \cdot 5,6 = 11200 \text{ (грн)}$ – вартість цегли В;
  - 9) $11200 + 0 = 11200 \text{ (грн)}$ – вартість покупки В;
- Оскільки $11200 \text{ грн} < 11500 \text{ грн} < 12000 \text{ грн}$, то найдешевше придбати цеглу у постачальника В.

1. Щоб додати два числа з різними знаками, треба...
2. Щоб додати два від'ємних числа, треба...
3. Назвіть модуль числа:
  - 1) -1 ;
  - 2) $8,7$;
  - 3) $-2,5$;
  - 4) $-4\frac{7}{9}$;
  - 5) 7 .

**Опрацюй підручник
сторінки 38 - 43.
Виконай завдання
№ 1066, 1068.**

